

Suomen ajallinen paikkaontologia (SAPO)

Tomi Kauppinen (TKK, HY), Jari Väätäinen (Geologian tutkimuskeskus),
Eero Hyvönen (TKK)

tomi.kauppinen@tkk.fi

TKK Mediatekniikan laitos ja HY Tietojenkäsittelytieteen laitos

Semantic Computing Research Group (SeCo)

<http://www.seco.tkk.fi/>

Miten etsiä “Helsinkiin” liittyvää tietoa?

Helsinki

Search the Web

- ongelma: vastauksena tarjotaan usein ne dokumentit, joissa “Helsinki” on mainittu, riippumatta siitä tarkoitetaanko Taivassalon Helsinkiä vai pääkaupunkia.
- vastauksesta puuttuvat suosittelut nykyistä Helsinkiä peittäviin historiallisiin alueisiin sekä esim. naapurialueisiin ja hierarkian eri tasolla oleviin alueisiin (Uudenmaan lääni, Punavuori)

Toinen vaihtoehto:

HELSINKI UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
Media Technology

- kone “ymmärtää” paikkojen **väliset suhteet**: (naapuruus, peittävyys, hierarkia, ...)
- ja **visualisoi** tiedot jäsennetysti
- sekä **suosittelee** saman alueen muita historiallisia paikkoja ja niihin liittyviä kohteita (esim. historiallinen Helsinki tai historiallinen Viipuri)

KulttuuriSampo - Tempomap - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

KulttuuriSampo

Historialliset kartat

Valitse karta: Viipuri

Valitse alue:

- Viipuri(1403-1943)
- Vehmeralmi(1922-2004)
- Velkua(1868-)
- Vesarti(1871-1976)
- Vesarti(1527-)
- Vesilahti(1869-1931)
- Vesilahti(1932-1952)
- Vesilahti(1953-)
- Vesta-Niemi(1872-1972)
- Veteli(1866-)
- Vieremi(1922-)
- Viharti(1865-)
- Vihhti(1857-)
- Viljala(1932-1945)
- Viljala(1946-2006)
- Viipuri(1403-1943)**
- Viipurin mk(1869-1925)
- Viipurin mk(1906-1920)
- Viipurin mk(1921-1943)
- Viitasaari(1868-1933)
- Viitasaari(1934-)

Sokerilipas vuosilta 1778-1778
(0.0036968577)
Viipuri on kanteen Valmistuspaikka

Koti vuosilta 1861-1861
(0.0036968577)
Viipuri on kanteen Valmistuspaikka

Susikka vuosilta 1660-1660
(0.0036968577)
Viipuri on kanteen Valmistuspaikka

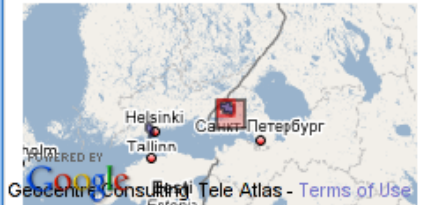
Map Satellite Hybrid

Powered by Google

Map data ©2007 Geocentre Consulting - Terms of Use

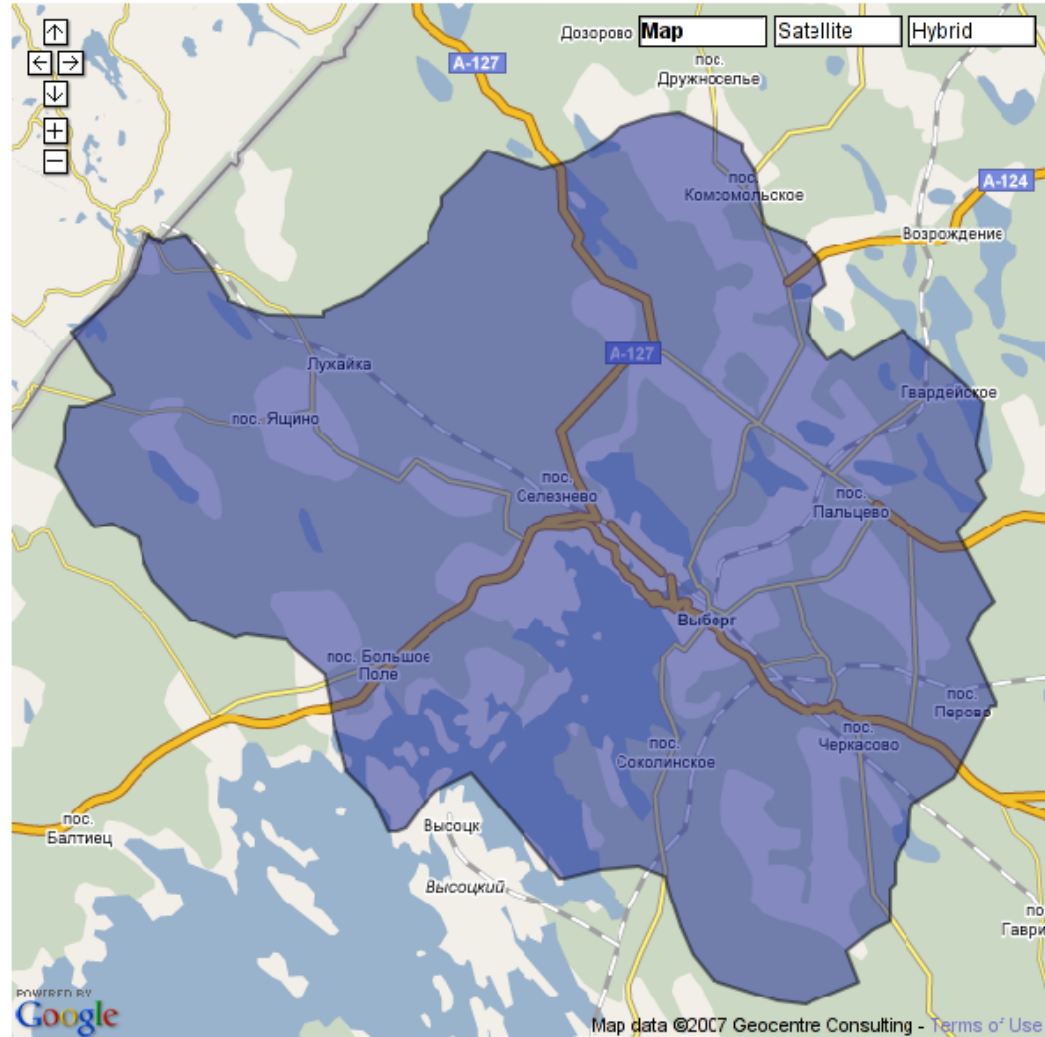
Find: Next Previous Highlight all

Valitse kartta: Viipuri

- Valitse alue:
- Viipuri(1403-1943)
  - Vehmersalmi(1922-2004)
  - Velkua(1868-)
  - Vesanto(1871-1926)
  - Vesanto(1927-)
  - Vesilatti(1869-1931)
  - Vesilatti(1932-1952)
  - Vesilatti(1953-)
  - Vestanfjärd(1872-1972)
  - Veteli(1860-)
  - Vieremä(1922-)
  - Vihanti(1865-)
  - Vihti(1867-)
  - Viiala(1932-1945)
  - Viiala(1946-2006)
  - Viipuri(1403-1943)**
  - Viipurin mlk(1869-1905)
  - Viipurin mlk(1906-1920)
  - Viipurin mlk(1921-1943)
  - Viitasaari(1868-1933)
  - Viitasaari(1934-)

Sokeripipas (vuosilta 1778-1778)
(0.0036968577)
Viipuri on kohteen Valmistuspaikka

Koru (vuosilta 1861-1861)
(0.0036968577)
Viipuri on kohteen Valmistuspaikka

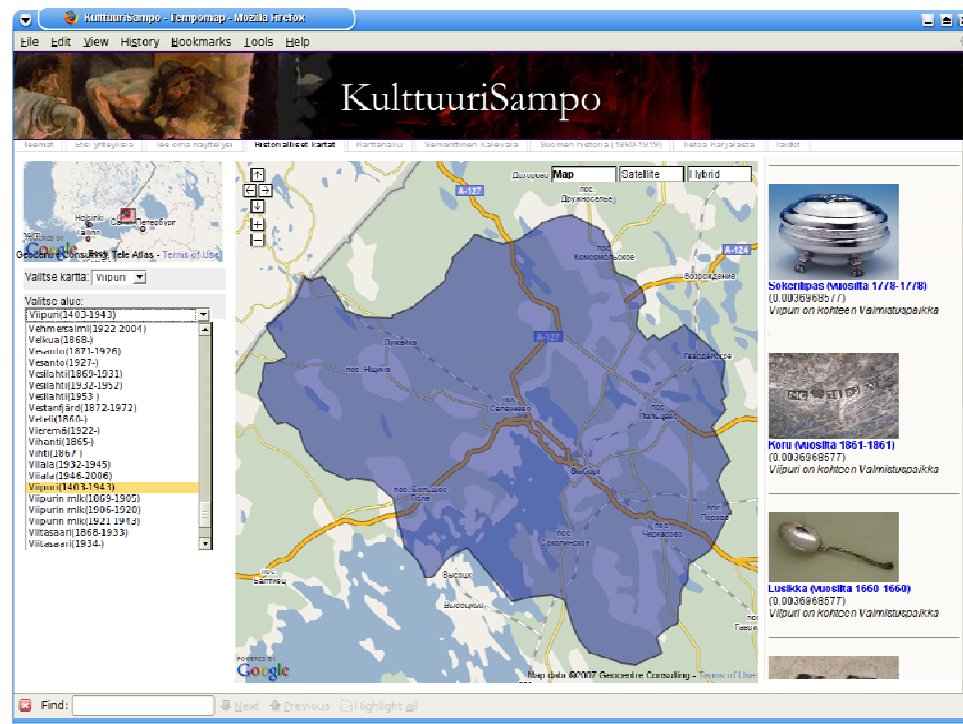

Lusikka (vuosilta 1660-1660)
(0.0036968577)
Viipuri on kohteen Valmistuspaikka

Sovelluksia:

- Eri aikojen aluiden ja karttojen visualisointi ”**ajallisina kerroksina**”
- Historiallisiin alueisiin liittyvien **kohteiden haku** (ilmavalokuvat, taulut, esineet jne.)

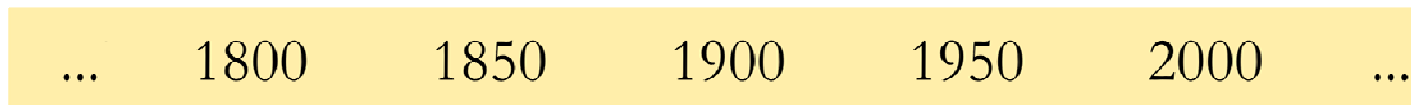
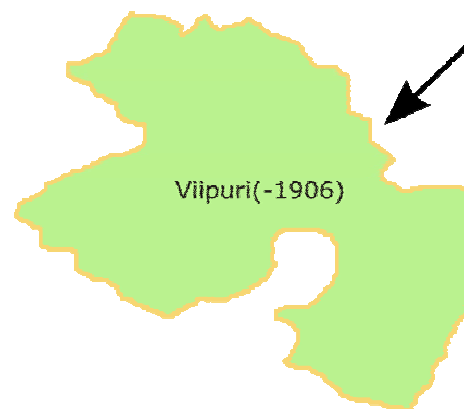

Suomen ajallinen paikkaontologia

HELSINKI UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
Media Technology

Valokuvia, tauluja, esineistöä annotoitu
historiallisilla alueilla.

AIKA →

7-Feb-08

Haku uuden ontologisen käsitteen alueella?

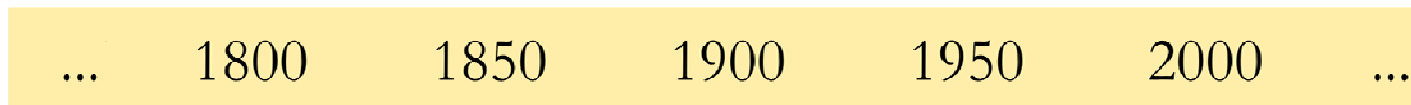
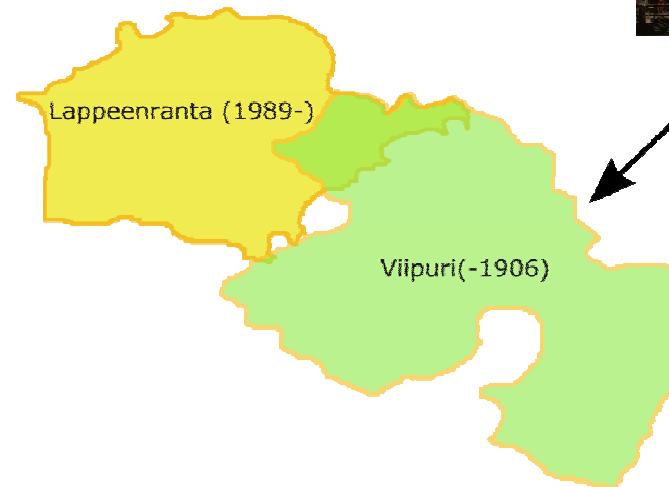
... 1800 1850 1900 1950 2000 ...

Suomen ajallinen paikkaontologia

HELSINKI UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
Media Technology

Alueiden välisiä ontologisia peittävyksiä voidaan käyttää hakujen parantamisessa ja semanttisessa linkityksessä.

Ajallinen paikkatieto tallennettuna?

HELSINKI UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
Media Technology

Suomen ajallinen paikkaontologia (SAPO) kuvaa

- Suomen hallinnollisten alueiden väliset n. **1100 muutosta** ja alueiden välisen hierarkian **ontologia-aikasarjana**.
- Muutosluokkina ovat mm. jakaantuminen, yhdistyminen, nimenmuutos ja alueluovutus
- Päättelykone tuottaa muutoksien perusteella uutta tietämystä ontologiaan mm. alueiden välisistä peittävyyksistä
- Ontologia-aikasarja kattaa tällä hetkellä (2008) vuodet 1865-2008.

- Jos eri sovellusalat ja niillä toimivat organisaatiot käyttävät tiedon indeksoinnissa **samoja käsitetunnisteita (URI) samoista tietyn ajanhetken paikoista**, niin järjestelmien integrointi helpottuu.

Paikkaontologioista artikkeleissa:

HELSINKI UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
Media Technology

- Tomi Kauppinen and [Eero Hyvönen](#). [Modeling and Reasoning about Changes in Ontology Time Series](#). As a Chapter in Book: [Ontologies: A Handbook of Principles, Concepts and Applications in Information Systems](#), pages 331-339. Rajiv Kishore, Ram Ramesh, Raj Sharman (editors). ISBN: 0-387-37019-6. Integrated Series in Information Systems, Springer-Verlag, New York, January 15, 2007.
- Eero Hyvönen, Robin Lindroos, Tomi Kauppinen, and Riikka Henriksson. [An Ontology Service for Geographical Content](#). In Posters and demos of [ISWC 2007 + ASWC 2007, 6th International Semantic Web Conference and the 2nd Asian Semantic Web Conference](#), November 11 - 15, 2007, Busan, Korea.
- Tomi Kauppinen, Christine Deichstetter and [Eero Hyvönen](#). [Temp-O-Map: Ontology-based Search and Visualization of Spatio-Temporal Maps. Demonstrations track](#) at the [4th European Semantic Web Conference ESWC 2007](#), Innsbruck, Austria, Springer, June 3-7, 2007.
- Tomi Kauppinen, [Riikka Henriksson](#), Jari Väättäinen, Christine Deichstetter and [Eero Hyvönen](#). [Ontology-based Modeling and Visualization of Cultural Spatio-temporal Knowledge](#). Proceedings of the [12th Finnish Artificial Intelligence Conference STeP 2006](#), Espoo, Finland, October 26-27, 2006.

Kysymyksiä?

[tomi.kauppinen \(at\) tkk.fi](mailto:tomi.kauppinen@tkk.fi)

www.seco.tkk.fi

